

ON.1710.4.2021.LJ

Pan**Daniel Kołodziej****Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach**

W nawiązaniu do wystąpienia pokontrolnego z dnia 29 kwietnia 2022 roku znak: WK – 610/42/4/21/22, przedkładałam sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych:

Wniosek Nr 1

Na podstawie art. 23 ust. 1db ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r., poz. 1899, ze zm.) – dalej ugn, został sporządzony i przedłożony Wojewodzie Śląskiemu plan wykorzystania zasobu Skarbu Państwa na lata 2022-2024. W planie tym zostały ustalone zasady dotyczące aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste. Aktualizacje opłat za użytkowanie wieczyste dokonywane będą w ramach przekazanych przez Wojewodę Śląskiego dotacji. Przyjęto, że w pierwszej kolejności do aktualizacji wybierane będą nieruchomości rokujące znaczący wzrost wartości - są to nieruchomości, które stanowią użytkowanie wieczyste jednego lub dwóch użytkowników wieczystych, nie były wcześniej aktualizowane lub aktualizowane w bardzo odległym czasie i mają niskie stawki za m², na których prowadzona jest działalność gospodarcza, a opłaty za użytkowanie wieczyste są terminowo wnoszone. Nieruchomości nie spełniające tych kryteriów, będą aktualizowane w dalszej kolejności. W projekcie budżetu na 2022 r. zostały zabezpieczone środki na aktualizację opłat z tytułu użytkowania wieczystego dla 29 nieruchomości (81 działek) o łącznej pow. 39,0714 ha. Dodatkowo, decyzją Wojewody Śląskiego z dnia 20 maja 2022 r., znak: FBI.3111.137.3.2022, na wniosek Starosty Bielskiego, została zwiększona dotacja na sporządzanie operatów szacunkowych w celu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa. W ramach tych środków planuje się dokonać aktualizacji opłat dla 26 nieruchomości Skarbu Państwa (33 działki) o łącznej pow. 8,7092 ha. Planując budżet na 2023 r. Starosta Bielski zwiększy wnioskowaną kwotę dotacji na sporządzanie operatów szacunkowych w celu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa. W latach 2018-2021, w ramach otrzymanych środków w wysokości 69 505,00 zł, dokonano aktualizacji opłat w stosunku do 109 nieruchomości o łącznej powierzchni 131,5158 ha, w tym 276 działek dla 76 użytkowników wieczystych.

Wniosek Nr 2

Realizując na wniosek nr 2 wzmocniono nadzór nad pracownikami w zakresie przygotowania aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa celem zapewnienia prawidłowego gospodarowania mieniem Skarbu Państwa. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem planu aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości Skarbu Państwa.

Wniosek Nr 3

W zakresie wniosku nr 3 wyjaśniam co następuje:

Starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej otrzymuje środki finansowe na gospodarkę nieruchomościami znajdującymi się w zasobie Skarbu Państwa od Wojewody Śląskiego. Dotacje te nie obejmują kosztów pokrycia podatku od nieruchomości, których nie ewidencjonuje się w zasobie nieruchomości Skarbu Państwa – zgodnie z art. 228 ugn oraz nieruchomości leśnych – zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r., poz. 672 tj.) lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. W związku z brakiem zabezpieczenia środków finansowych na ten cel przez wojewodę złożenie ww. deklaracji nie jest możliwe. Starosta wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej składa do organu podatkowego deklaracje na podatek od nieruchomości Skarbu Państwa, nie ujmując tych, w stosunku do których trwa postępowanie komunalizacyjne w trybie przepisów ustawy z dnia 10 maja 1990 r. – Przepisy wyprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 1990 r., nr 32, poz. 191, ze zm.) - nieruchomości te z dniem 27 maja 1990 r. stały się z mocy prawa własnością Gmin, a przyszłe decyzje komunalizacyjne Wojewody mają tą okoliczność jedynie potwierdzić. Gdy organ podatkowy stwierdzi, że deklaracja starosty wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej jest niepełna, wszczyna z urzędu postępowanie podatkowe w sprawie określenia zobowiązania w podatku od nieruchomości, na podstawie art. 165 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1990 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r., poz. 1540, ze zm.),

W przypadku gdy organ podatkowy dokona wszczęcia postępowania podatkowego w stosunku do Starosty Bielskiego wykonującego zadanie z zakresu administracji rządowej, Starosta wystąpi o zawieszenie tego postępowania do czasu wydania przez Wojewodę decyzji komunalizacyjnych, w celu ustalenia właściwego podmiotu opodatkowania podatkiem od nieruchomości.

W myśl art. 21 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2017 r., poz. 2101, ze zm.) podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

W orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego (przykładowo wyrok NSA z 26 września 2014 r., sygn. akt II FSK 3099/12) prezentowany jest pogląd, że z uwagi na kryterium mocy wiążącej ewidencji gruntów i budynków dla wymiaru podatku od nieruchomości, zawarte w niej dane można podzielić na dwie kategorie. Pierwszą z nich tworzą dane bezwzględnie wiążące organ podatkowy i do tej grupy zaliczyć można dane ewidencyjne dotyczące przeznaczenia, funkcji, obszaru i granic działek gruntu, a także rodzaju zabudowy i powierzchni użytkowej położonych na tych gruntach budynków. Drugą kategorię stanowią natomiast dane o względnej mocy wiążącej, tj. takie, których zgodność z rzeczywistym stanem prawnym lub faktycznym może być przy wymiarze podatku weryfikowana, przy zastosowaniu dopuszczalnych instrumentów procesowych (art. 180 § 1 w zw. z art. 194 § 3 Ordynacji podatkowej). W tej grupie znajdują się dane dotyczące własności nieruchomości, użytkowania wieczystego, czy osoby władającego nieruchomością. Ewidencja gruntów nie może przesądzać o tych elementach, co przekłada się na ustalenie podmiotu opodatkowania podatkiem od nieruchomości (por. wyroki NSA z 23 lipca 2015 r., II FSK 1577/13; z 18 lutego 2016 r., II FSK 3839/13; z 4 marca 2016 r., II FSK 3935/13, z 1 marca 2018 r., II FSK 458/16).

Wniosek Nr 4

Wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu użytkowania wieczystego od dłużników o numerach ewidencyjnych:

- 000097 – należność za lata: 2015 – 92,94 zł, 2017 – 8.685,36 zł, 2018 – 8.685,36 zł – w związku z faktem, że dłużnik reguluje bieżące należności, podjęto próbę egzekucji komorniczej. W przypadku nieskutecznej egzekucji, należność zostanie zabezpieczona poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej,
- 003666 - w dniu 7 stycznia 2021 r. został wydany przez Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. 25.03.2021 Spółka złożyła do Sądu Okręgowego sprzeciw od nakazu sądowego. Obecnie oczekujemy na wydanie prawomocnego wyroku w sprawie. Po jego otrzymaniu należność zostanie zabezpieczona poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej,
- 003709 – należności za lata 2015 – 2018 zostały objęte hipoteką, natomiast wpisem do hipoteki do tej pory nie objęto wierzytelności z lat 2019-2021. W związku z wydanym nakazem zapłaty w styczniu 2022 roku, zostaną w najbliższym czasie podjęte czynności zabezpieczające,
- 003941 – należności za lata 2015 i 2017 – 2018 zostały objęte hipoteką, natomiast wpisem do hipoteki do tej pory nie objęto wierzytelności z lat 2019-2021. W stosunku do należności z lat 2019 - 2021, zostaną w najbliższym czasie podjęte czynności zabezpieczające na majątku spółki,

- 003322 – należności za lata 2015 – 2017 – prowadzona jest egzekucja, dlatego nie wystąpiono o zabezpieczenie należności hipoteką. Wierzytelności za okres 2019 – 2021 zostały objęte nakazem zapłaty wydanym w dniu 01.03.2022 r. Na tej podstawie została wszczęta egzekucja. W przypadku nieskutecznej egzekucji, należność zostanie zabezpieczona poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej.

Wniosek 5

Wzmocniono nadzór nad pracownikami w zakresie podejmowania czynności egzekucyjnych należności cywilnoprawnych m.in. przez zobligowanie pracowników do sporządzania 1 raz w roku zestawienia zaległości wraz ze wskazaniem podjętych czynności windykacyjnych.

Wniosek Nr 6

W bieżącym roku została przeprowadzona analiza podmiotów, które zalegają z zapłatą należności, w szczególności pod kątem możliwości podniesienia przez nich zarzutu przedawnienia. W najbliższym czasie zostaną podjęte odpowiednie działania, celem urealnienia w księgach rachunkowych stanu należności (umorzenie lub odpisanie należności przedawnionych).

Wniosek Nr 7

Pracownicy dokonujący inwentaryzacji należności zostali przeszkoleni w zakresie poprawności jej przeprowadzania, jak również został wzmocniony nadzór nad realizacją przez nich zadań w tym zakresie.

Wniosek Nr 8

Na koniec 2021 roku został ustalony realny stan należności i zobowiązań z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, jak również została zaprowadzona ewidencja syntetyczna i analityczna w zakresie ww. rozrachunków. W załączeniu przedkładamy zestawienie analityczne obrotów i sald na 31.12.2021 r. zgodne ze sporządzonym sprawozdaniem Rb-27ZZ.

Wniosek Nr 9

Od 2022 roku dokonano zmiany i ewidencja dochodów Skarbu Państwa prowadzona jest w ramach ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego, na podstawie których zostanie sporządzone jedno sprawozdanie finansowe.

Wniosek Nr 10

Pracownicy Wydziału Budżetu i Finansów zostali zobligowani do

- przygotowania polityki rachunkowości wprowadzającej zasadę prowadzenia jednych ksiąg rachunkowych zarówno dla Starostwa Powiatowego, jak i ewidencji w zakresie dochodów Skarbu Państwa,
- prowadzenia jednych ksiąg rachunkowych obejmujących zdarzenia gospodarcze z zakresu działalności Starostwa Powiatowego jak i dochodów Skarbu Państwa oraz uzgadniania sald kont pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej,
- dokonywania zapisów (zwłaszcza korekt) na podstawie dowodów spełniających wymagania ustawy o rachunkowości.

Ponadto został wzmocniony nadzór nad realizacją ww. zaleceń.

Wniosek Nr 11

Na dzień 31.12.2021 r. została przeprowadzona inwentaryzacja rozrachunków ustalająca ich rzeczywisty stan, odzwierciedleniem których są stany w księgach rachunkowych.

Wniosek Nr 12

Po otrzymaniu wystąpienia pokontrolnego, decyzje komunalizacyjne przekazywane są z Wydziału Gospodarki Mieniem do Wydziału Budżetu i Finansów na bieżąco, celem ich aktualnego ujmowania w księgach rachunkowych.

Wniosek Nr 13

Od 2022 roku na bieżąco ujmowane są w należnościach dot. poszczególnych kontrahentów koszty uboczne od prowadzonych postępowań egzekucyjnych należności Skarbu Państwa. Koszty uboczne wskazane w toku kontroli za lata ubiegłe zostały przypisane jeszcze w roku 2021.

Wniosek Nr 14

Wzmocniono nadzór nad pracownikami Wydziału Budżetu i Finansów w zakresie bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych Starostwa Powiatowego m.in. przez kontrolę bieżącej ewidencji w księgach.

Wniosek Nr 15

Wzmocniono nadzór nad pracownikami Wydziału Budżetu i Finansów odpowiedzialnymi za przygotowanie danych do sprawozdań budżetowych oraz w zakresie operacji finansowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wniosek Nr 16

Pracownicy Wydziału Zamówień Publicznych i Inwestycji odbyli spotkanie robocze, podczas którego omówiono szczegółowo rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020r., w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2020 r., poz. 2434) wraz z załącznikami do rozporządzenia, w kontekście art.73 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021r., poz. 1129 z późn. zm.). Zapoznano się również z dostępnymi komentarzami i artykułami w przedmiocie prowadzenia protokołu postępowania. Pracownicy zostali zobowiązani do stosowania ww. przepisów przy prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych w zakresie wskazania załączników do protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego .

Wniosek Nr 17

Starosta Bielski zapoznał się z treścią wniosku o konieczności wykorzystywania urlopu wypoczynkowego zgodnie z wymogami art.168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r.poz.1320 z późn.zm.)mając na uwadze art.68 i art.69 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2021r.poz.305 z późn.zm.).Sekretarz Powiatu na bieżąco będzie informować Starostę o ilości dni przysługującego urlopu, aby zapewnić jego wykorzystanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

STAROSTA
Andrzej Plonka